

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce a): **Centrum pro efektivní dopravu, z.s.**, IČO 22831860
sídlem nám. Winstona Churchila 1800/2, 130 00 Praha 3 – Žižkov
zastoupený Mgr. Andrejem Gundlem, advokátem,
sídlem Anenská 26, 602 00 Brno

a
žalobce b): **Egis Rail**, IČO 968502559
sídlem 168-170 avenue Thiers, 694 55 Lyon Cedex 06, Francie
zastoupený Mgr. Andrejem Gundlem, advokátem,
sídlem Anenská 26, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**
sídlem třída Kpt. Jaroše 57, 604 55 Brno

za účasti: **Správa železniční a dopravní cesty, státní organizace**, IČO: 70994234
sídlem Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 18. 4. 2017, č. j. ÚOHS-R0046/2017/VZ-12391/2017/321/EDy

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 19. 5. 2017 se žalobci domáhali zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl zamítnut jejich rozklad proti usnesení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 7. 2. 2017, č. j. ÚOHS-S0748/2016/VZ-04030/2017/522/JKr. Usnesením správního orgánu prvního stupně bylo dle ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zastaveno správní řízení, jehož předmětem bylo přezkoumání úkonů zadavatele při zadávání veřejné zakázky „Modernizace traťového úseku Kolín (mimo) – odb. Babín (mimo), vč. Libické spojky“ v otevřeném řízení, pro zjevnou bezpředmětnost, která měla nastat v důsledku uzavření smlouvy na přezkoumávanou veřejnou zakázku.

II. Obsah žaloby

2. V rámci žalobních námitek žalobci namítli s odůvodněním vč. odkazů na judikaturu Soudního dvora EU, že postup, který zvolil žalovaný a správní orgán prvního stupně je nesouladný s principy právního státu, sekundárním právem EU a vede k nepřípustnému odepření přístupu ke spravedlnosti. V podrobnostech odkázali na právní argumentaci uvedenou v rozkladu a požádali soud, aby specifikovanou část rozkladu považoval za součást žaloby. Podle žalobců je s ohledem na povinnosti uložené členským státům sekundárním právem EU žalovaný povinen se věcně vyjádřit k namítanému porušení zákona zadavatelem.

III. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

3. Žalovaný ve svém vyjádření stejně jako žalobci odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť jeho stanovisko se nezměnilo. Podle žalovaného neměl Úřad možnost rozhodnout jinak, než podle ust. § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 As 249/2014). Dále popsal žalovaný řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí s tím, že mimo to, že Úřad dodržel všechny lhůty, tak také vyvíjel aktivitu k tomu, aby vydal včasné rozhodnutí ve věci. Ve vztahu k blokačním lhůtám odkázal i na nový zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných

zakázek, a zároveň uvedl, že nic nebrání Úřadu zahájit řízení z moci úřední a tedy není ani dotčen smysl zákona s tím, že však na takové zahájení řízení neexistuje právní nárok. K rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci C-15/04 Koppensheiner GmbH Bundesimmobiliengesellschaft GmbH a k přímé aplikaci směrnice Rady 89/665/EHS konstatoval, že směrnice i závěry odůvodnění rozsudku jsou transponovány dostatečně a dodavateli je zaručeno právo bránit se proti jednání zadavatele, a to celou škálou prostředků specifikovaných v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 As 249/2014 ze dne 31. 3. 2015. K návrhu na podání předběžné otázky odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ve věci sp. zn. 62 Af 104/2014.

4. Osoba zúčastněná na řízení navrhla s ohledem na obsah správního spisu zamítnutí žaloby, neboť uzavření smlouvy s vybraným uchazečem jí nebránila žádná právní překážka

IV. Posouzení věci

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.

5. Podstatou žaloby je posouzení zákonnosti postupu žalovaného při zastavení řízení o návrhu žalobce na přezkoumání úkonů zadavatele – Správy železniční a dopravní cesty, pro bezpředmětnost, při zadávání veřejné zakázky „Modernizace traťového úseku Kolín (mimo) – odb. Babín (mimo), vč. Libické spojky“ v otevřeném řízení, tedy řešení právní otázky, zda v případě, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže před konečným rozhodnutím o návrhu zjistí, že v průběhu řízení byla uzavřena smlouva na veřejnou zakázku, má řízení o návrhu zastavit podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.
6. Mezi účastníky není sporné, že zadavatel dne 2. 2. 2017 uzavřel na plnění veřejné zakázky smlouvu s vybraným uchazečem, a to společností „MP + MMD-Kolín-Babín“.
7. Pro posouzení možnosti žalovaného zastavit řízení o návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele pro bezpředmětnost je významný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 31. 3. 2015, č. j. 4 As 249/2014 – 43, ve kterém se Nejvyšší správní soud jasně vyjádřil k mezím přezkumu v uvedeném řízení v případě uzavření smlouvy mezi zadavatelem veřejné zakázky a vybraným uchazečem a závěrem rozsudku kategoricky uzavřel, že „v případě, že po podání návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele dojde k uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, je namístě řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu.“
8. Citované rozhodnutí (stejně jako na něj navazující rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2015, č. j. 10 As 80/2015-67) je relevantní i pro souzenou věc.
9. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ve věci sp. zn. 4 As 249/2014 konstatoval, že „účelem řízení o přezkoumání úkonů zadavatele je uložení nápravného opatření v případě kvalifikovaného porušení postupu pro zadání veřejné zakázky zadavatelem, tedy zjednání nápravy v době, kdy lze ještě pochybení zadavatele napravit, tj. před uzavřením smlouvy na veřejnou zakázku.“ Zároveň uvedl, že podle „názoru Nejvyššího správního soudu nelze

konstruovat nad rámec platné právní úpravy a zákonem stanovené pravomoci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže povinnost stěžovatele vést řízení i po uzavření smlouvy na veřejnou zakázku, tj. poté, co odpadl předmět řízení, kterým je trvajícím zadávací řízení, které lze korigovat uložením opatření dle § 118 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách, a vydat de facto deklaratorní rozhodnutí o tom, zda došlo ke kvalifikovanému porušení povinností zadavatele.“ (zdůraznění doplněno zdejším soudem).

10. Nejvyšší správní soud na rozhodnutí čtvrtého senátu navázal v rozhodnutí ze dne 3. 12. 2015, č. j. 10 As 80/2015-67, ve kterém uvedl, že „uzavření smlouvy na zakázku a její splnění již stěžovateli neumožňuje zadávací řízení, které tomuto úkonu předcházelo, nebo jen jednotlivý úkon v něm, jakkoliv korigovat. Stěžovatel nemá po uzavření smlouvy na zakázku již žádnou pravomoc věcně přezkoumávat zadávací řízení a ukládat případné sankce (s výjimkou uložení sankce za porušení dříve uloženého zákazu uzavření smlouvy). Takový postup by byl nad rámec zákonem svěřené pravomoci stěžovateli a tedy nepřipustný.“ Desátý senát zdůraznil již uvedené a uzavřel, že „klíčovým momentem pro dohledovou činnost stěžovatele je právě moment uzavření smlouvy v zadávacím řízení. Po tomto okamžiku lze návrh na přezkoumání úkonů zadavatele podat ve zcela výjimečných případech, které stanoví § 114 odst. 2 zákona o veřejných zakázkách (pouze v případech, kdy došlo k uzavření smlouvy bez předchozího uveřejnění zadávacího řízení nebo k porušení zákazu uzavření smlouvy). V opačném případě by stát nepřiměřeně zasahoval do právní jistoty účastníků právních vztahů. V takové situaci se řízení o návrhu stává zjevně bezpředmětným, a proto je nutno ho v souladu s § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavit.“
11. Z uvedených rozhodnutí je jasné patrný závěr Nejvyššího správního soudu, že v případě uzavření smlouvy mezi zadavatelem veřejné zakázky a vybraným uchazečem není již žádný další prostor pro vedení řízení před žalovaným o návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele (s výjimkou § 114 odst. 2 ZVZ). V důsledku uzavření smlouvy na plnění veřejné zakázky nastaly podmínky pro zastavení řízení před žalovaným pro bezpředmětnost.
12. Ve světle závěrů Nejvyššího správního soudu nemohou obstát námitky žalobců *denegatio iustitiae*. Naplnění smyslu a účelu přezkumného řízení, resp. řízení o uložení nápravných opatření je popřeno uzavřením smlouvy, nikoliv zastavením řízení pro bezpředmětnost. Ochranu právům žalobců proto nemůže poskytnout to, že by soud jejich žalobě vyhověl, neboť po uzavření smlouvy se nedomohou nápravy, o kterou usilovali svým návrhem. Jediné, co může po uzavření smlouvy následovat, je buď závěr o spáchání správního deliktu, nebo civilněprávní ochrana.
13. K možnosti sankcionovat zadavatele za spáchání správního deliktu v citovaném rozhodnutí čtvrtého senátu Nejvyšší správní soud uvedl, že „zastavení řízení o návrhu není na překážku ani vedení řízení o správním deliktu zadavatele podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách, které lze ovšem zahájit pouze z moci úřední. **Pokud v průběhu řízení o přezkoumání úkonů zadavatele zahájeného na návrh a zastaveného z důvodu uzavření smlouvy na veřejnou zakázku Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zjistí skutečnosti nasvědčující tomu, že zadavatel porušil kvalifikovaným způsobem postup předepsaný pro zadávání veřejných zakázek, má povinnost zahájit řízení o správním deliktu podle § 120 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách.**“ V tomtéž rozsudku zároveň Nejvyšší správní soud uvedl, že „zrušení úkonu (rozhodnutí) zadavatele není nezbytným předpokladem pro uplatnění nároku na náhradu škody způsobené porušením povinností zadavatele při zadávání veřejné zakázky. Nejedná se odpovědnost státu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu při

výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Zadávání veřejných zakázek totiž není výkonem veřejné moci, jde o civilní kontraktní proces modifikovaný zvláštními předpisy závaznými pro veřejné zadavatele a další subjekty. Odpovědnost zadavatele za škodu způsobenou dodavateli či uchazeči o veřejnou zakázku je pak občanskoprávním odpovědnostním vztahem. Soudy rozhodující v občanském soudním řízení jsou pak kompetentní i k posouzení otázky, zda došlo k porušení povinností zadavatele vyplývajících z právních předpisů upravujících zadávání veřejných zakázek, což je jedním ze základních předpokladů vzniku odpovědnosti zadavatele za škodu. ... Ostatně je třeba zdůraznit, že civilní soudy rozhodující o žalobě na náhradu škody způsobené zadavatelem by závěrem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o pochybení zadavatele vysloveným v odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí návrhu nebyly vázány. Nejedná se totiž ani o rozhodnutí o osobním stavu ani o rozhodnutí o tom, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt (srov. § 135 odst. 1 občanského soudního řádu).“

14. V případě žalobci namítaného rozporu s právem ES zdejší soud opětovně odkazuje na rozsudek čtvrtého senátu Nejvyššího správního soudu, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval soulad postupu žalovaného s uvedenými směrnicemi ES (srov. bod 16 a 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 As 249/2014 – 43, viz www.nssoud.cz). Souladem úpravy zastavení řízení pro bezpředmětnost se správní soudy zabývaly i v dalších rozhodnutích a nedospěly k závěru o nutnosti položit Soudnímu dvoru EU předběžné otázky strany výkladu možnosti aplikace ustanovení § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu. Lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2016, č. j. 3 As 276/2015-157, dle kterého „soud neshledal rovněž důvody, pro které by bylo namíste nevyužít dotčených ustanovení zákona o veřejných zakázkách pro rozpor s nadřazeným právem EU, jak navrhuje stěžovatel. Vzhledem k uvedenému lze naopak dojít k závěru, že předmětná ustanovení představují tzv. acte claire, tj. natolik jednoznačná ustanovení, jejichž výklad nevzbuzuje dle Nejvyššího správního soudu pochybnosti. Zdejší soud se proto na Soudní dvůr Evropské unie neobracel s předběžnou otázkou dle čl. 267 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, neboť uvedená situace představuje výjimku z této povinnosti.“
15. Jelikož byl soulad předmětné právní úpravy s právem EU opakovaně posuzován jak zdejším soudem, tak i Nejvyšším správním soudem, nepovažuje soud za nutné pokládat Soudnímu dvoru EU navržené předběžné otázky. Pouze nad rámec uvedeného považuje soud za vhodné konstatovat, že rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-15/04 Koppensheiner GmbH Bundesimmobiliengesellschaft GmbH na nyní posuzovanou věc dopadá toliko velmi obecným závěrem bodu 39. citovaného rozhodnutí, na který odkazují i žalobci. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že se jedná o jinou problematiku než je nyní posuzována, a ze shora uvedených rozhodnutí národních soudů jasně vyplývá, že české právo poskytuje účastníkům veřejných zakázek dostatek prostředků pro přezkum úkonů zadavatele.

V. Závěr a náklady řízení

16. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým byl rozklad žalobců zamítnut, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobci nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

17. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci v řízení úspěšní nebyli, proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaný, který měl v řízení plný úspěch, náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů řízení nemá.

O nákladech osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud dle ustanovení § 60 odst. 5 s.ř.s., dle kterého osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Soud ve věci osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti neukládal, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, zároveň soud ve věci ani neshledal důvody hodné zvláštního zřetele, které by odůvodňovaly přiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. května 2019

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu